Chapter 3-4 – "Splitting the Sea 2.0"

יריחו	ירדן	במדבר (פייא / פייב)
ראובן (החלוץ)	ארון (עייי כהנים)	יהודה
תוקעי השופרים (כהנים)	(מרחק 2000 אמה)	ראובן
ארון יהודה אפרים דן (מאסף)	ראובן (החלוץ) יהודה אפרים דן	ארון אפרים דן

Sota 33b-34a

The Sages taught: How did Israel cross the Jordan? Every other day the Ark would travel behind two flags (Judah & Reuben), but on that day the Ark traveled in front, as it is stated: "Behold, the Ark of the Covenant of the Lord of all the earth is passing before you" (3:11). On every other day, the Levites would carry the Ark, but on this day the priests carried it, as is stated: "And when the soles of the feet of the priests that bear the Ark of the Lord shall rest..." (3:13).

It is taught: Rabbi Yosei says: In three places the priests carried the Ark. When Israel crossed the Jordan, when they surrounded Jericho, and when they returned it to its place.

Sota 34a

"... the waters that came down from above stood, and rose up in one heap" (3:16). What was the height of the water? Twelve *mil* by twelve *mil*, parallel to the size of the camp of the Jewish people This is the statement of Rabbi Yehuda. Rabbi Elazar, son of Rabbi Shimon, said to him: Is a person faster or is water faster? You must say water is faster. If so, the water would come and drown them! Rather, this teaches that the water gathered and rose in heaps upon heaps to a height of more than three hundred *mil*, until all the kings of the East and West saw it, as it is stated: "And it came to pass, when all the kings of the Amorites, that were beyond the Jordan westward, and all the kings of the Canaanites, that were by the sea, heard that the Lord had dried up the waters of the Jordan from before the children of Israel, until they were passed over, that their heart melted, neither was there spirit in them anymore, because of the children of Israel" (5:1).

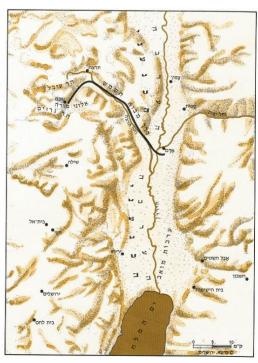
1. גמ׳ סוטה לג:

תָּנוּ רַבְּנֵן: כֵּיצֵד עָבְרוּ יִשְׂרָאֵל אֶת הַיַּרְדֵּוְ: בְּכָל יוֹם אָרוֹן נֹסֵע אַחַר שְׁנֵי דְגָלִים, וְהַיּוֹם נָסַע תְּחִילָּה, שֶׁנֶּאֲמֵר: ״הִנֵּה אֲרוֹן הַבְּרִית אֲדוֹן כְּל הָאָרֶץ עבֵר לִפְנֵיכֶם״. בְּכָל יוֹם נִיוֹם לְוִיִּם נוֹשְׁאֵי אָת הָאָרוֹן, וְהַיּוֹם נְשָׁאוּהוּ כַּהְנִים, שֶׁנֶּאֲמֵר: ״וְהַיּוֹם נִשְׁאוּהוּ כִּהְנִים, שֶׁנֶּאֲמֵר: ״וְהַיִּה כְּנוֹחַ כַּפּוֹת רַגְלֵי הַכַּהַנִים נוֹשְׁאֵי אֲרוֹן ה׳ וְגוֹי״.

תּּלְנָא, רַבִּי ֹיוֹסֵי אוֹמֵר: בִּשְּׁלֹשָׁה מְקוֹמוֹת נָשְׁאוּ כּהְנִים אֶת הָאָרוֹן: כְּשֶׁעָבְרוּ אֶת הַיַּרְדֵּן, וּכְשֶׁהֵסִיבּוּ אֶת יְרִיחוֹ, וּכִשְׁהַחָזִירוּהוּ לִמִקוֹמוֹ.

.2 גמ׳ סוטה לד.

״וַיַּעַמְדוּ הַמַּיִם הַלּרְדִים מִלְמַעְלָה קָמוּ גֵד אֶחָד״. - וְכַמָּה גּוֹבְהָן שֶׁל מִיִם — שְׁנֵים עָשָּׁר מִיל עַל שְׁנֵים עָשָּׁר מִיל, כְּנֶגֶד מְחָנֵה יִשְּׂרָאֵל. דְּבְרִי רָבִּי יְהוּדְה. אָמֵר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי שְׁחָנֵה יִשְּׂרָאֵל. דְּבְרִיךּ, אָדָם קַל, אוֹ מֵיִם קַלִּים: הֱוֵי אוֹמֵר: מֵיִם קַלִּים. אם כֵּן, בָּאִין מֵיִם וְשׁוֹטְפִין אוֹתָן! אֶלָּא מְלַמֵּד שֶׁהִיוּ מַיִם נְּלְיִם. אִם כִּן, נְּמִר מִשְּׁלשׁ מֵאוֹת מֵיִם נְּנְדְשִׁין וְעוֹלִין כִּיפִּין עַל גַּבֵּי כִּיפְּין, יָתֵר מִשְּׁלשׁ מֵאוֹת מִיל, עַד שְּׁרָאוּ אוֹתָן כָּל מַלְכֵי מִוְרָח וּמַעְרָב, שֶׁנֶּאֱמֵר: ״וַיְהִי מִיל, עַד שְׁרָאוּ אוֹתָן כָּל מַלְכֵי מִוְרָח וּמַעְרָב, שָׁנֶּאֱמֵר: ״וַיְהִי כִּשְׁלַע כַּלְכֵי הָאֱמִר הְּצָבֶר הַיַּרְדֵּן יִמֶּה וְכָל מַלְכֵי הַבְּעָנִי אֲשֶׁר עַל הַיָּם אֵת אֲשֶׁר הוֹבִישׁ הי אֶת מֵי הַיִּרְדֵּן מִפְּנֵי הַבְּיִי שְּׁרָאֵל עַד עָבְרָם וַיִּמֵּס לְבָבָם וְלֹא הָיָה בָּם עוֹד רוּחַ מִפְּנֵי יִשְּׁרָאלי״.

5. דברים טז:כב

וַלֹא תַקִים לַדְּ **מַצְבַּה** אֲשֶׁר שָׁנָא הי אֱלֹהֵידְ:

(22) And do not set for yourself up a pillar which Hashem your God hates.

תוספות עבודה זרה יא.

דומיא דמצבה כשהיו מקריבין עליה אבות היתה אהובה לפניו משעשאוה האמוריים חק לעבודת כוכבים שנאה והזהיר עליה דכתיב (דברים טז) לא תקים לך מצבה

7. גמ' עבודה זרה נג:ב

אמר רי יוחנן בימוס אבן אחת מזבח אבנים הרבה

Rabbi Yohanan says: A platform consists of one stone; an altar consists of many stones.

ו. רמב"ן בראשית פרק כח פסוק יח

וְיָּשֶׂם אוֹתָהּ מַצֵּבָּה כְּבֶּר פַּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ (ע״ז נג) הַהֶּפְרֵשׁ שְׁבֵּין הַפַּצֵּבָה אָבֶּן אַחַת וְהַמִּזְבֵּח אֲבָנִים שְׁבֵּיִן הַפַּצֵּבָה תַּצְּשָׁה לְּנַפֵּף עָלֶיהָ נְּטֶף יַיִּן הַרְּבָּה וְנְרְצָּה עוֹד שֻׁהַפַּצֵּבָה תַּעְשֶׁה לְנַפֵּף עָלֶיהְ נְּטֶף יַיִּן וְלִא לְעוֹלָה וְלֹא לְעָכָּה וְנַבְּיּף עְלֵיהָ נְּטֶף יַיִּן עְלִיה עִלִיהְ שָׁכֶּוּ, לֹא לְעוֹלָה וְלֹא לְעָבְּר וְנְבִּיּף עֲלֵיהֶם הְהַצְּבָּה עַלִיהֶם הַפַּצְּבָּה עַלִיוֹ עוֹלוֹת וּשְׁלָמִים. וּבְבֹּאָם לָאָרְץ נָאֶסְרָה עְלֵיהֶם לְהָם הְפַצְּבָּה יוֹת מוֹ אוֹתָה הַבְּנַעְנִים לְהֶם לְחִק יוֹתֵר מִן הַמִּזְבְּחוֹת, אַף עַל פִּי שָׁכָּתוּב בָּהֶם (שמות לד יג) יאָת מִוְבְּחוֹתָם תִּתֹּצוּוִי, אוֹ שָׁלֹא רָצָה לֶאֱסֹר הַכֹּל וְהִשְׁאִיר הַמָּזְבְּחוֹתָם תְּתִּצֹּוֹן וּלְקַרְבָּנוֹת:

Our Rabbis have explained the difference between a pillar and an altar by saying that a pillar consists of one stone while an altar is composed of many stones. It further appears that a pillar is made for pouring libations of wine upon it and for the pouring of oil upon it, but not for sacrifices and not for offerings, whereas an altar is for bringing Burnt-offerings and Peace-offerings thereon. When Israel entered the Land, the pillar was prohibited to them because the Canaanites had established it as an ordinance of an idolatrous character to a greater extent than the altars. Even though it is written concerning the altars, *Ye shall break down their altars*, [since the altars were not as prevalent as pillars among the Canaanites, He did not prohibit the Israelites from making their own altars]. It may be that He did not want to prohibit all sacrifices, and so He retained the altar as fit for libations and sacrifices.

3. תנא דבי אליהו רבה יח ד"ה פעם אחת הייתי

וכי צדה היו ישראל צריכים שם והלא אינן היו אלא אוכלי המן שהיו מלקטין אותו בבוקר והיו מניחין אותו עד הערב ולערב היו אוכלין אותו מיד אלא מה תייל (יהושע א) הכינו לכם צדה אלא כך אמר להם עשו תשובה כדי שתכנסו לארץ שנתן הקב"ה לאבותיכם ותאכלו מתבואתה...

תנח<u>ומא כי תצא ט׳ ד"ה זכור</u> 4.

[‹] אשר קרך בדרך (דברים כה: יח)... אָמֵר רַבִּי חוּנְיָא, מְשָׁל לְמָה הַדָּבָר דּוֹמֶה. לְאַמְּבָּטִי רוֹתַחַת, שָׁלֹא הָיְתָּה בְּּרָיָה יְכוֹלָה לֵירֵד בְּתוֹכָהּ, בָּא בָּן בְּלִיַעל אֶחָד וְקְפַץ לְתוֹכָהּ, בְּא בָּן בְּלִיַעל אֶחָד וְקְפַץ לְתוֹכָהּ, בְּא בָּן בְּלִייַעל אֶחָד וְקְפַץ לְתוֹכָהּ, אַף נְּא עַל בִּי שִׁנְכְוָה, הַקַּדְהּ לְּבִיִי אֲחַרִים. אַף כָּאן כֵּיון שְׁיָּצְאוּ יִשְּׁרְאֵל מִמִּצְרִים, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא קָרַע הַיָּם לְבְיֵיִם וְנִשְׁרָאֵל מִמְּצְרִים לְתוֹכוֹ. נָפַל פַּחְדָּן עַל כָּל הָאָמוֹת, שְׁנִשְׁקְעוּ הַמִּצְרִים לְתוֹכוֹ. נָפַל פַּחְדָּן עַל כָּל הָאָמוֹת, שִׁנְשֶׁבְּי אָבְּלֵק וְנִוְדְוַגְּ לָהֶם, אַף עַל בִּי שָׁנְּטַל אֶת שָׁלוֹ מִתְּחַת שְׁנִילְם, הַקְרן לְבָנֵי אָמוֹת הַעוֹלָם.

R. Huniya said, "A parable: To what is the matter comparable? To a boiling bath into which no creature is able to descend. A certain ruffian came and leaped down into it. Even though he was scalded, he made it cool to others. So also when Israel came out of Egypt, and the Holy One, blessed be He, divided the sea before them, while the Egyptians were drowned in its midst, fear of them fell upon all the peoples, as stated (in Exod. 15:15-16), 'Then were the chiefs of Edom bewildered.... [Terror and fright fell upon them].' When Amalek came and joined in battle with them - even though he received his [scalding] at their hands - he made [Israel appear] lukewarm (in battle) before the peoples of the world."